

..โอวาทธรรมหลวงปู่เปลี่ยน ปัญญาปทีโป เช้าวันเสาร์ที่ 26 มีนาคม 2559..

..ความเพียรสี่..

...ขอเจริญพรคณะศรัทธาญาติโยมทุกท่านที่ได้มีความตั้งใจมาสร้างสมอบรมบุญบารมี การสร้างสมอบรมบุญบารมีนั้น ก็ต้องมีความตั้งใจในการที่จะทำคุณงามความดีของตน ในพระพุทธศาสนานั้นท่านสอนไว้สำหรับความเพียรสี่ เพียรระวังบาปไม่ให้เกิดขึ้น เรียกว่าสังวรปะธาน.. เพียรละบาปที่ได้เกิดขึ้นแล้ว เรียกว่าประหานปะธาน..เพียรยังกุศลให้เกิดขึ้น เรียกว่าภาวนาปะธาน.. เพียรรักษานุญกุศลคุณงามความดี ที่ตนเองได้กระทำเอาไว้แล้วให้เจริญรุ่งเรือง เรียกว่าอนุรักษปะธาน..

... ความเพียรสี่อย่างนี้เป็นความเพียรชอบ อันประกอบขึ้นมีขึ้นให้แก่ตนด้วยกันทุกท่านทุกคน เพื่อจะรักษาคุณงามความดีของตน เพื่อที่จะได้ตั้งใจสร้างสมอบรมบารมีของตน ก็คือสังวรปะธาน เพียรระวังบาปไม่ให้เกิดขึ้นทางกาย การไม่ทำบาปความชั่วอะไรต่างๆให้เพียรระวังทางด้านร่างกาย ทางวาจา เพียรละบาปไม่ให้เกิดขึ้นทางปาก การพูดจาปราศรัยกันก็ให้ระวังเอาไว้ เรียกว่าเป็นผู้มีสติ เพียรละบาปที่เกิดขึ้นแล้วทางจิตใจ บางทีคนเรานั้นมันคิดไม่ดีไม่งามต่อกัน คิดแล้วมีความทุกข์ยากลำบากก็ยังคงคิดอยู่ เราต้องระวังความคิดของตนเอง เหตุฉะนั้นคนเราทุกๆคนเมื่อยังตั้งแต่ไม่ได้ศึกษาหลักของพระพุทธศาสนา ไม่ได้พิจารณาไตร่ตรองใคร่ครวญ ไม่ได้ศึกษาไม่เข้าใจในเรื่องกายวาจาใจของตน ว่าอะไรควรอะไรไม่ควร มันก็เหมือนกับทำบาปความชั่ว ด้วยกายของตนเองบ้างตั้งแต่เล็กแต่น้อยมา... นี้ทางปากก็ดี เราไม่ได้สำรวมระวังเอาไว้ ถ้าทางปากนี้ทำบาปได้ด้วยทางวาจา.. ทำยังไง.. เราไม่ได้คิด ก็เลยพูดถกเถียงทะเลาะวิวาทกัน ค่ากันนานาต่างๆ จนแตกความสามัคคีกัน ความทุกข์ก็เกิดขึ้น เราก็จะให้เห็นว่า เอ้อ..คนเรานี้ทำไมมันมาให้กันค่ากันอย่างโน้นอย่างนี้ มีปากแล้วมันก็ทำมาตั้งแต่ยังไม่รู้เรื่อง ทางด้านจิตใจคิดแข่งชกหักกระดุก คิดโกรธเกลียดเกลียดแค้นซึ่งกันและกัน พยาบาทอาฆาตจองเวรกัน คิดไม่ดีไม่งามต่อกัน.. อย่าคิด.. เพราะเรามันไม่ได้ฝึกจิตของเราเอาไว้ให้รู้เท่าทันสิ่งเหล่านี้ มันก็เลยคิดไม่ดีไม่งามขึ้นมาที่ใจ ทีนี้คนเราถ้ามาคิดดูแล้วมันก็เป็นไปอย่างนั้นไปได้ เหตุฉะนั้น เราควรที่จะศึกษาทำความเข้าใจว่า..เอ..เรามาทำบาปด้วยกายผิดศีลธรรมอย่างนั้นอย่างนี้ เอ..ยังไม่ได้รักษาศีล ไปทำบาปไปทุบไปตี ไปฆ่ากันซึ่งกันและกัน เบียดเบียนกัน ถ้ามันเคยทำแล้ว บัดนี้ก็เพียรละ เรียกว่าประหานปะธาน..เพียรละสิ่งที่มันเกิดขึ้นแล้วที่มัน ไม่ดีไม่งาม เพียรยังกุศลให้เกิดขึ้น เมื่อเราเพียรละบาปได้ ก็ตั้งใจเพียรระวังตนเอง ให้ตั้งอยู่ในคุณงามความดีทางด้านร่างกาย ก็จะเป็นกุศลคุณงามความดีเกิดขึ้นในกายของตนด้วยกันทุกท่านทุกคน ก็ให้พิจารณาว่า เอ..เรามันดีแล้ว เราก็เพียรละ เมื่อละแล้ว เราตั้งใจจะรักษาเอาไว้ เรียกว่ายังกุศลให้เกิดขึ้น เรียกว่า ภาวนาปะธาน การพิจารณานั้นเอง เรียกว่าการภาวนา ให้รู้เหตุรู้ผล รู้จักถูกรู้จักผิด จะได้แก้ไขทั้งในด้านจิตใจที่ไม่ดีไม่งาม ก็เลยลดละปล่อย

วางสิ่งที่ไม่ดีไม่งาม ไม่ต้องคิดเรื่องนั้น เรียกว่าเพียรละ เพียรละความคิดของตนเองได้ เรียกว่าสร้างคุณงามความดีของตนเองขึ้น เรียกว่าภาวนาปรธาน..

... ภาวนาแปลว่า ทำจิตใจให้สงบ พิจารณาด้วยสติปัญญาของเราไตร่ตรองได้ว่าอะไรถูกอะไรผิด ใครทำผิดด้วยกายอะไร ..ทำผิดด้วยวาจาอะไร คิดผิดได้ด้วยใจอะไร.. ก็รู้แก่ใจในตนเอง สร้างสมคุณงามความดี ปฏิบัติทางกายให้ถูก ปฏิบัติทางวาจาของตนเอง ให้อยู่ในขอบเขตของศีลธรรม เรียกว่าเป็นสัมมาวาจา เป็นวาจาชอบก่อให้เกิดขึ้นมีขึ้นแก่ตน ด้านจิตใจก็ดี ให้เห็นทางชอบทางถูก ทางที่คิดไม่คินั้นเป็นทางผิด ทางถูกนั้นเป็นทางที่ดี คิดเป็นทางบุญส่วนกุศล คิดสร้างสมอบรมจิตใจของตนเองให้มีความเมตตา มีเมตตาแล้ว เรียกว่าคนมีความรัก ถ้าตนเองมีความเมตตากรุณาสงสารซึ่งกันและกัน พลอยยินดีเห็นคนอื่นได้ดี ก็พิจารณาว่า คนใดทำคุณงามความดี รักษาศีล ภาวนา ก้อนุ โมทนา สาธุการด้วย เรียกว่าเรามีมุทิตาความพลอยยินดีในสิ่งที่คนทำความงามความดี.. ที่นี้ ถ้าเราตั้งใจรักษาและทำคุณงามความดีให้เกิดขึ้นทางกายวาจาใจของตนแล้ว ควรรักษาคุณงามความดีของตนที่ได้กระทำ ได้พูดพูด ได้คิด ไว้ให้เจริญให้เต็มเปี่ยม ให้รักษาให้ดีมากยิ่งขึ้น สมบูรณ์ขึ้น ด้วยกายวาจาใจนั่นเอง ตั้งมั่นด้วยกายชอบ วาจาชอบ จิตตั้งมั่นอยู่ในความสงบตั้งอยู่ในคุณงามความดี...

.... เหตุฉะนั้น พวกเราท่านทั้งหลายได้มาทำคุณงามความดี ด้วยความพากเพียรของตนเอง ความเพียรทั้ง 4 อย่างนี้ เป็นความเพียรชอบควรประกอบให้เกิดให้มีขึ้นแก่ตน จะได้เป็นบุญเป็นกุศลในชีวิตของเรา ชีวิตที่ตั้งอยู่ในคุณงามความดี ได้ละบาปสร้างความคิดให้ดีขึ้น รักษาคุณงามความดีของตนเองให้เหมือนเกลือรักษาความเค็ม ชีวิตของเราทั้งหลายเป็นชีวิตที่มีคุณค่า มีบุญมีกุศลเกิดขึ้นในตนทั้งสี่อย่างนี้ ทุกคนควรศึกษา ทั้งพระภิกษุสงฆ์และญาติโยม เพียรพยายามทำกุศลให้เกิดขึ้น พยายามรักษาศีล พยายามเจริญเมตตาภาวนา พยายามเดินจงกรม ผู้ใดมาบวชในพระพุทธศาสนาแล้วให้ตั้งอยู่ในคุณงามความดี ให้ชีวิตนี้มีกำไร ให้ชีวิตนี้มีคุณค่ามีประโยชน์มากที่สุด ชีวิตของท่านก็จะเจริญรุ่งเรืองในบุญกุศลเหมือนกับญาติโยม ก็ขออนุโมทนาบุญกุศลกับทุกท่านที่ตั้งใจเจตนาทำบุญ ทั้งที่เป็นวันเสาร์วันอาทิตย์หรือวันธรรมดาที่ดี รักษาสังวรระวังไม่ให้บาปเกิดขึ้น เจริญภาวนาเพิ่มพูนให้เจริญไปเรื่อยๆ ก็เป็นชีวิตที่เป็นมงคลที่สุด เมื่อทุกท่านได้ทำคุณงามความดีแล้วอย่างนี้ ควรแผ่เมตตาไปให้ผู้ที่ไม่ได้มา พ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย ญาติธรรมที่เคยเห็นหน้าคำดาที่เขาไม่ได้มา เรียกว่าเราได้เจือจานคุณงามความดีเมตตาซึ่งกันและกัน ทำให้เราอยู่ด้วยกันด้วยความผาสุก... ให้ตั้งใจแผ่เมตตาเมื่อได้รับพรจากพระเจ้าพระสงฆ์..